

บทคัดย่อ

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี
ผู้วิจัย	นางสาวบุษราภรณ์ รัตนสุข
ปริญญา	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	การบริหารการพัฒนาท้องถิ่น
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์อรรถพร พรประเสริฐ
กรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.มาลี ไชยเสนา
ปี พ.ศ.	2554

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ในเขตพื้นที่ อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี และเพื่อหาแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ในเขตพื้นที่ อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี ใน 4 แหล่ง คือ 1) หาดสลึง 2) สามพัน โบก 3) เสาเจดีย์ใหญ่ และ 4) ภูสะมุข การได้มาของกลุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มอย่างง่าย โดยวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 226 คน จากประชากร 550 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี ในแต่ละด้านดังนี้

1.1 ด้านการตัดสินใจ อยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีส่วนร่วมในการปรับปรุงภูมิทัศน์ของแหล่งท่องเที่ยว รองลงมา คือ มีส่วนร่วมลงมติดำเนินการต่าง ๆ ของแหล่งท่องเที่ยว

1.2 ด้านการวางแผน อยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการประชาคมเพื่อหาแนวทางการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ของท่าน รองลงมา คือ มีส่วนร่วมในการวางแผน และกำหนดนโยบายการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

1.3 ด้านการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดสรรผลประโยชน์จากการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว รองลงมาคือ ร่วมรับผลประโยชน์จากการบริการด้านอาหารเครื่องดื่มและของที่ระลึก

1.4 ด้านการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการประเมินผลการทำงานอยู่ทุกขั้นตอนของกระบวนการทำงานเพื่อพัฒนาชุมชนและแหล่งท่องเที่ยว รองลงมา คือ มีส่วนร่วมในการประเมินผลการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนของท่าน

2. แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอ โพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี

2.1 ด้านการตัดสินใจ ส่วนราชการควรให้การสนับสนุนการดำเนินงานที่ประชาชนร่วมกันตัดสินใจ ให้ความสำคัญในการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

2.2 ด้านการวางแผน ส่วนราชการในท้องถิ่น องค์กรบริหารส่วนตำบลควรให้ความรู้ความเข้าใจแก่ชาวบ้านในชุมชน ร่วมวางแผนรองรับนักท่องเที่ยวก่อนหน้าเทศกาลแต่ละเทศกาลตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ทุกฝ่ายควรมีส่วนร่วมในการวางแผนปรับปรุงการคมนาคม สาธารณูปโภคในท้องถิ่น การรักษาความปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยว และให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนการพัฒนาพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

2.3 ด้านการรับผลประโยชน์ ส่วนราชการในท้องถิ่น องค์กรบริหารส่วนตำบลควรมีการดูแลจัดการได้รับผลประโยชน์โดยการตั้งคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยตัวแทนภาครัฐ ควรมีการวางแผนด้านการประชาสัมพันธ์ โดยจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายรูปแบบ ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการช่วยประชาสัมพันธ์ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

2.4 ด้านการประเมินผล ส่วนราชการในท้องถิ่น องค์กรบริหารส่วนตำบลควรให้ความรู้แก่ชุมชนในการมีส่วนร่วมการวิเคราะห์และประเมินผลในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และร่วมกันวิเคราะห์และประเมินผลทุกโครงการ

ABSTRACT

Title	The People's Participation in Developing Tourist Attractions in Phoe Sai District of Ubon Ratchathani Province
Author	Ms. Butsaraporn Rattanasuk
Degree	Master of Public Administration
Program	Local Development Administration
Chairman, Thesis Advisor	Assoc. Prof. Orachorn Pornprasert
Thesis Advisor	Assoc. Prof. Malee Chaisena, Ph.D.
Year	2011

The objectives of this study were to investigate the people's participation in developing tourist attractions in Phoe Sai district of Ubon Ratchathani province and to seek the means in promoting the people's participation. The sample group of the study included 226 people residing in the area of for main tourist attractions namely (1) Haad Salueng, (2) Sam Phan Bok, (3) Sao Chaliang, and (4) Phu Samui in Phoe Sai district, selected by means of the accidental sampling method from the total of 550 populations. The data were collected by using the five-scale rating survey questionnaires and the statistics namely percentage, mean, and standard deviation were employed in data analysis.

The research findings were as follows:

1. The participation of the people in developing tourist attractions in Phoe Sai district of Ubon Ratchathani province was found as follows:

1.1 The decision making aspect was found at a moderate level. The participation in developing the scenery of the attractions gained the highest mean score followed by the participation in approving all development tourist attraction projects.

1.3 The sharing benefits derived from the tourist attraction activities aspect was also found at a moderate level. The management of benefit share done by the local administration aspect gained the highest means score followed by the participation in receiving income from food and beverage services and souvenir aspect.

1.4 The evaluation aspect was also found at a moderate level. Every step of attraction development evaluated aspect gained the highest means score followed by the participation of the people in the evaluation process aspect.

2. For seeking the development means, the following were found.

2.1 In decision making aspect, the involved government organizations should provide support in the encouragement of people's participation of tourist attraction development.

2.2 For the planning aspect, the local government, that is, the sub-district administration should educate people and persuade them to take part in planning before the events and activities were held for tourists. Every sector in the community should be given the opportunity to participate in development of infrastructure and safety services for the tourists.

2.3 Concerning benefit gain aspect, the local government, that is, the sub-district administration should establish the particular committee to take responsibility for this respect. The committee should involve the representatives from all involved sectors in the community. Also, the formal and informal public relations should be included in the development plan.

2.4 For the evaluation aspect, the local government should provide people in the community with knowledge about the participation in the analysis and evaluation of tourist attraction development projects.

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาและให้การอนุเคราะห์จาก รองศาสตราจารย์ ดร.มาลี ไชยเสนา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สานิตย์ โภคาพันธ์ เป็นประธาน และที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ที่ได้ให้ความเอาใจใส่ตลอดจนการให้คำแนะนำ และ ตรวจสอบแก้ไข การค้นคว้าอิสระให้สมบูรณ์ที่สุด และการค้นคว้าอิสระจะสำเร็จไปไม่ได้หากไม่ได้รับความอนุเคราะห์จาก หน่วยงานราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอ โพธิ์ไทร จังหวัด อุบลราชธานี ที่ได้ให้ความช่วยเหลือด้านข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว ในเขตพื้นที่ อำเภอ โพธิ์ไทร จังหวัด อุบลราชธานี ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

อนึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บุคคล ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านตลอดจนผู้เชี่ยวชาญ ที่ได้ช่วยตรวจสอบเครื่องมือ แบบสอบถาม ในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ผู้ที่ให้ชีวิต และ อบรมเลี้ยงดูเป็นอย่างดี และอยู่เบื้องหลังความสำเร็จในครั้งนี้ คุณค่าและประโยชน์ของการค้นคว้าอิสระเล่มนี้ ผู้วิจัยขออุทิศเพื่อ บุชาคุณ บิดา มารดา และผู้มีอุปการคุณทุกท่านที่ให้ความปรารถนาดีต่อผู้วิจัยตลอดมา

บุษราภรณ์ รัตนสุข